

Pradžia>Jūsų teisės>Nepilnamečių teisės teismo procesuose

Nepilnamečių teisės teismo procesuose

Suomija

1. Vaiko veiksnumas

Suomijoje minimalus amžius, nuo kurio taikoma baudžiamoji atsakomybė, yra 15 metų.

Kitais klausimais minimalus amžius, nuo kurio teisme galima iškelti bylą, kinta nuo 12 metų (sveikatos klausimai, globos nustatymas) iki 15 metų (įdarbinimas, prieglobstis, migracijos klausimai, švietimo klausimai, administracinės sankcijos) ir 18 metų (šeimos klausimai).

2. Galimybė dalyvauti pritaikytame procese

Į vaikus nukreipti tyrimai, kiek tik įmanoma, pavedami atitinkamą mokymą baigusiems arba patirties atliekant šią užduotį turintiems policijos pareigūnams.

Didesni policijos skyriai turi padalinius arba policijos pareigūnus, kurių specializacija – tirti nusikaltimus prieš vaikus. Paprastai nusikaltimų prieš vaikus tyrimai visuose policijos skyriuose pavedami tyrėjams, turintiems profesinių įgūdžių ir tam tikrą kompetenciją tirti šios rūšies nusikaltimus.

Prokuratūra turi specializuotą prokurorų sistemą, kad užtikrintų patirtį tam tikroje specializacijos srityje ir išlaikytų bei lavintų profesinius prokurorų įgūdžius.

Dirba specialių prokurorų, kurių specializacija – tirti smurtą prieš vaikus ir moteris, grupė. Jie savo ekspertinių žinių srityje moko kitus prokurorus.

Į vaikus nukreipti tyrimai, kiek tik įmanoma, pavedami atitinkamą mokymą baigusiems arba patirties atliekant šią užduotį turintiems pareigūnams.

Vaiko teisių ombudsmenas gina vaikų interesus ir skatina įgyvendinti vaikų teises bendru lygmeniu, tačiau atskirų bylų netiria.

3. Specialiai vaikams skirti paramos mechanizmai bei procedūros

Nuo 2016 m. tais atvejais, kai nukentėjusiajam reikia specialios apsaugos, teisme kaip įrodymus galima naudoti 15–17 metų amžiaus nukentėjusiojo vaizdo įrašą.

Pagal Nusikaltimų tyrimų įstatymą nusikaltimą tirianti institucija prireikus konsultuojasi su gydytoju ar kitu ekspertu, ar tyrimo priemonės galima taikyti jaunesniam negu 18 metų amžiaus asmeniui.

Paprastai pokalbius su vaikais nukentėjusiais ir liudytojais atlieka atitinkamą mokymą baigę ar patirties atliekant šią užduotį turintys policijos pareigūnai.

Pokalbj taip pat gali atlikti sveikatos priežiūros specialistas.

Veikia didžiųjų miestų universitetinėms ligoninėms pavaldūs specialūs centrai, kurių specializacija – apklausti nuo nusikaltimų nukentėjusius nepilnamečius.

Policija dirba glaudžiai bendradarbiaudama su šiais centrais.

4. Specialistų mokymas

Teisingumo ministerija nuolat organizuoja kvalifikacijos kėlimo kursus teisėjams, teismo darbuotojams ir teisinės pagalbos teikėjams vaikų psichologijos, teisinės psichologijos, nukentėjusiųjų teisių, žmogaus teisių ir seksualinę prievartą patyrusių nukentėjusiųjų specialių poreikių klausimais. Mokymuose gali dalyvauti ir prokurorai.

Generalinė prokuratūra organizuoja mokymus prokurorams, nagrinėjantiems seksualinės ir fizinės prievartos prieš vaikus bylas. Temos – vaiko raida, vaiko psichologija ir kaip atlikti pokalbį su vaiku.

Policijos darbuotojai mokomi vaikų psichologijos, bendravimo įgūdžių ir kaip atlikti pokalbį su vaiku. Speciali eksperto kvalifikacija suteikiama tiems specialistams, kurie baigę specialų Nacionalinės policijos valdybos rengiamą mokymą.

5. Galimybė naudotis teisių gynimo priemonėmis

Skundas dėl prokuroro sprendimo nevykdyti baudžiamojo persekiojimo gali būti teikiamas generaliniam prokurorui, jis turi teisę inicijuoti naują kaltinimų svarstymą.

6. Šeimos gyvenimas

Pirmasis įvaikinimo proceso etapas yra konsultavimas įvaikinimo klausimais, kurį teikia socialinės paramos organai ir organizacija *Save the Children Finland*. Įvaikinimo klausimais klientai konsultuojami nemokamai. Norint pateikti prašymą leisti įvaikinti ir prašymą patvirtinti įvaikinimą, konsultavimo įvaikinimo klausimais paslaugų teikėjas pateikia rašytinę ataskaitą apie suteiktą konsultaciją įvaikinimo klausimais. Ataskaitoje pateikiama reikiama informacija apie suinteresuotuosius asmenis ir jų aplinkybes.

Remdamasi ataskaita, įvaikinimo valdyba priima sprendimą dėl leidimo įvaikinti suteikimo. Tiek nacionalinio, tiek tarptautinio įvaikinimo atveju, norint įvaikinti nepilnamečių vaiką, reikalingas įvaikinimo valdybos leidimas. Leidimas galioja dvejus metus. Pareiškėjai gali prašyti pratęsti leidimo galiojimą.

Įvaikinimas būna tik vienos rūšies. Kai įvaikinimas patvirtinamas, įvaikis laikomas įtėvių, o ne buvusių tėvų, vaiku.

Leidimo įvaikinti nereikia, jeigu įvaikis yra būsimo įvaikintojo sutuoktinio vaikas arba jau yra nustatyta, kad būsimas įtėvis rūpinosi vaiku ir jį augino.

Paprastai įtėviai iš užsienio turi ne tik pasikonsultuoti įvaikinimo klausimais, bet ir kreiptis dėl tarpvalstybinio įvaikinimo paslaugų. Tokias paslaugas teikia Helsinkio miesto Socialinių tarnybų departamentas, organizacijos *Save the Children Finland* ir *Interpedia*.

Proceso pabaigoje įvaikinimas patvirtinamas teismo sprendimu.

[Vaikui palanki teisena Suomijoje](#) PDF (534 Kb) [en](#)

Paskutinis naujinyimas: 19/05/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.